

COVID-19: Finansiell Rapportering

23. mars 2020

Verdens helseorganisasjon har erklært koronavirusutbruddet COVID-19 en pandemi. Myndighetene tar i bruk sterke virkemidler for å begrense og/eller forsinke spredningen av viruset. Samtidig har oljeprisen falt dramatisk etter at OPEC og Russland ikke klarte å bli enige om produksjonskutt på sitt møte i mars 2020.

Resultatet av tiltakene og endrede rammebetingelser påvirker driften av mange selskap betydelig og fører til økt økonomisk usikkerhet. Dette fører igjen til økende volatilitet i verdier av eiendeler og valutakurser, samtidig som vi ser en markert nedgang i langsiktige renter i utviklede økonomier.

Disse hendelsene og betingelsene skaper en grad av usikkerhet og risiko som selskapene kanskje ikke har opplevd før, og kan føre til betydelige utfordringer ved rapportering av finansiell informasjon til markedet. Her kommer vi med noen generelle observasjoner og noen av spørsmålene du bør stille deg ved avleggelse av delårsregnskap eller publikasjon finansiell informasjon i 2020.

Har verdien på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler falt?

Børsfallet sammen med svekkelsen av den norske kronen og volatiliteten i råvarepriser gjør at de aller fleste selskaper har en eller flere nedskrivings-indikatorer for første kvartal (Q1) 2020. De fleste må derfor gjennomføre en nedskrivningstest pr. 31 mars 2020, også for eiendeler som testes årlig.

- Har omsetningen falt betydelig på grunn av pålegg fra myndighetene eller som et resultat av dårlig tilgang på rå-/varer?
- Er en betydelig del av omsetningen fra salg til land som er påvirket av Covid-19?
- Er det mulig å innhente takst eller estimere salgsverdien for eiendelene?
- Hvordan beregner du WACC pr. 31.12.2020?
- Er usikkerheten nå så stor at nedskrivingsmodellen må endres?
- På hvilket nivå eller vurderingsenhet skal nedskrivningstest foretas?
- Påvirker pandemien avskrivninger gjennom brukstid og restverdier?
- Har du vesentlige verdier i tilknyttede selskap og joint ventures? Disse investeringene må også vurderes etter nedskrivingsstandarden IAS 36.

Kan varelageret fremdeles realiseres til anskaffelseskost?

Varelagerbeholdningen skal måles til laveste verdi av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost omfatter kjøpsutgifter, bearbeidingsutgifter og andre utgifter pådratt for å bringe beholdningene til deres nåværende plassering og tilstand. Disse kostnadene kan øke, eller varer kan skades eller bli ukurante.

- Er det risiko for at opptjente forhandlerrabatter ikke vil bli mottatt?
- Er ny normalproduksjon vesentlig endret slik at standard kost må oppdateres?
- Fører hendelsene til unormalt høyt svinn eller behov for vesentlig økning i lagringskostnader?
- Er produkter skadet på grunn av forsinket levering?
- Er produkter blitt ukurante eller har salgsprisen falt?
- Hvordan behandles prisendringer fra balansedato til rapporteringsdato?

Holder beregningene av virkelig verdi fortsatt mål?

Virkelige verdier er markedsbaserte og måles ved hjelp av forutsetninger som markedsaktører vil bruke og som reflekterer markedsforholdene på balansedagen. Etter reglene i IFRS er en omsetningsverdi i et aktivt marked det mest pålitelige beviset på virkelig verdi, og må derfor brukes til måling av virkelig verdi dersom den er tilgjengelig. Bruk av etterpåklokskap eller justeringer basert på påfølgende endringer i markedsprisene er ikke tillatt.

Verdivurderinger basert på vesentlige inndata som ikke er markedsbasert er utfordrende, spesielt når markedene er volatile og de økonomiske utsiktene er svært usikre og kan endres raskt.

- Reflekterer verdsettelsesmodellen risiko og markedsforhold på balansedag?
- Må størrelsen på risikotillegg endres?
- Vil kategoriseringen av verdsettelsesmodellen for poster endres til L3 fordi observerbare inndata ikke lenger er tilgjengelige?

Hvordan oppdateres underliggende prognoser for beregning av tap på fordringer?

Forventede tap på fordringer er et objektivt, sannsynlighetsvektet beløp, beregnet basert på rimelige forutsetninger og dokumenterbar informasjon tilgjengelig på rapporteringsdatoen. Beregningen inkluderer informasjon om

tidligere hendelser, nåværende forhold og prognoser for fremtidige økonomiske forhold.

- Er mulige utfall og deres respektive sannsynligheter tilstrekkelig hensyntatt?
- Hvordan vurderer jeg om fremtidsrettet informasjon er rimelig og dokumenterbar?
- Må nye problemstillinger inkluderes i planleggings- og prognoseprosessen?
- Hvordan behandles fremtidige økonomiske konsekvenser som er spesielt vanskelig å vurdere/estimere?
- Et selskap kan ikke hevde at informasjon ikke er tilgjengelig bare fordi modellering av effektene er vanskelig eller fordi resultatet av beregningen gir et større utfallsrom enn vanlig.
- Hvordan inkluderes fremtidsrettet informasjon om den økonomiske effekten av COVID-19 uten urimelige kostnader eller overdreven innsats?

Fortsatt drift

Ledelsen må vurdere om det nå er forhold som kan skape tvil av betydning om foretakets evne til fortsatt drift, og i alvorlige tilfeller om det er riktig å bruke forutsetningen om fortsatt drift ved utarbeidelse av regnskapet. Selv om noen sektorer er mer berørt enn andre, må alle selskaper oppdatere sin fortsatt drift-vurdering. [Dette gjelder også for årsregnskap som ennå ikke er avlagt.](#)

- Er selskapet i en svært eksponert sektor med fallende etterspørsel, fallende salg og marginpress?
- F.eks. reise- og turisme, overnatting / underholdning / sport, detaljhandel og oljeindustrien.
- Er eventuell usikkerhet tilstrekkelig beskrevet?
- Er budsjetter, prognoser og kontantstrømmer oppdatert i mars med nye forutsetninger?
- Har selskapet tilstrekkelig soliditet, likviditet og finansieringskilder til å håndtere endringer i driften?
- Forfaller lån og har i så fall selskapet tilgang til ny kapital for å betjene disse? Hva betyr endringen i finansiering for fremtidige rentekostnader og lånebetingelser?

Hvordan regnskapsføres offentlig støtte- når og hvordan måles verdien?

Myndighetene har implementert en rekke tiltak for å hjelpe personer og selskaper og stimulere økonomien. Statlig bistand som oppfyller definisjonen av et offentlig tilskudd skal regnskapsføres etter spesifikke regler i IFRS som må vurderes. Selskaper som ikke tidligere har mottatt offentlige tilskudd, må kanskje utvikle nye regnskapsprinsipper og prosedyrer, og tolkningen av betingelsene i nye ordninger kan kreve betydelig bruk av skjønn.

- Er bistanden et offentlig tilskudd etter reglene i IFRS?
- Er tilskuddet relatert til inntektsskatt?
- Når er det tilstrekkelig sikkert at selskapet oppfyller kravene og at støtten vil bli mottatt?
- Hvordan skal tilskuddet måles og presenteres i regnskapet?

Har korona resultert i nye forpliktelser og/eller tapskontrakter?

Det må gjøres avsetninger for nye forpliktelser og kontrakter som blir tapsbringende.

- Er kjøps- eller salgskontrakter tapsbringende basert på oppdaterte analyser av avtalen?
- Sliter foretaket med å oppfylle juridiske eller kontraktsmessige forpliktelser og kan bli straffet for dette – for eksempel for forsinkelser eller manglende ytelse?
- Hvordan måles størrelsen på avsetningen?

Påvirkes regnskapsføring av ytelser til ansatte og arbeidsgivers forpliktelser?

Endringer i tidligere lønns- og incentivavtaler, innføring av nye og eventuelle planer for oppsigelse av ansatte vil kreve nøye vurderinger etter IFRS standardene.

- Hvordan behandles permitteringer?
- Har selskapet ytelsesbaserte pensjonsordninger der forutsetningene beregningen må oppdateres?
- Bruker selskapet aksjebasert betaling og er modellen for beregning av kostnader i forbindelse med aksjebasert betaling og avlønning oppdatert for endringer i forutsetninger og eventuelle endringer i avtalen?

Utsatt skattefordel

Underskudd til fremføring inneholder mulig skattefordel som må realiseres gjennom fremtidig inntjening. I forbindelse med koronautbruddet og den tilknyttede økonomiske krisen vil fremtidig inntjening være svært usikkert. Det må vurderes om balanseført utsatt skattefordel fortsatt kan forsvares.

Hvilken tilleggsinformasjon bør jeg gi?

Delårsrapporten skal inkludere en forklaring av hendelser og transaksjoner som er vesentlige for å forstå endringene i foretakets finansielle stilling og inntjening siden årsslutt. I en periode med særlig høy usikkerhet og lav tillit vil alle foretak være tjent med å gi tidsriktig og relevant informasjon av høy kvalitet som tydelig skiller mellom historiske balanser og ledelsens egne vurderinger og estimater og nok informasjon til at brukerne selv kan evaluere disse.

Dersom du har spørsmål eller ønsker bistand fra KPMG, ta kontakt med oss!

Jan Arild Brandt:
Partner Accounting
Advisory Services
M:+47 909 76 929

Åse Tandberg:
Director Accounting
Advisory Services
M:+47 909 24 497

Serge Fjærvoll:
Partner Accounting
Advisory Services/DPP
M:+47 406 39 065

Paul Midling Larsen:
Partner DPP
M:+47 917 97 625